

**DYREKTOR IZBY
ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W GDAŃSKU**

2201- IWW-1.0921.13.2019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku

ul. Długa 75/76, 80-831 Gdańsk

Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	„Badanie prawidłowości i terminowości realizacji zadań urzędów skarbowych w zakresie spraw o przestępstwa i wykroczenia skarbowe w okresie od 01.01.2018 r. do dnia kontroli”.
Jednostka kontrolowana	Urząd Skarbowy w Lęborku ul. Słupska 23 84-300 Lębork
Kierownik jednostki kontrolowanej	Izabela Cieślińska Naczelnik Urzędu Skarbowego w Lęborku (zwany dalej Naczelnikiem lub NUS) powołana na stanowisko Naczelnika od dnia 03.12.2018 r., Rafał Stubecki Naczelnik Urzędu Skarbowego w Lęborku (zwany dalej Naczelnikiem lub NUS) powołany na stanowisko Naczelnika od dnia 01.10.2015 r. do dnia 02.12.2018 r.
Kontrolerzy:	Monika Szałucho – ekspert skarbowy - koordynator kontroli Anna Górska -Jan – ekspert skarbowy działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku Nr 2201-IWW-1.0921.13.2019 z dnia 07 maja 2019 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Data rozpoczęcia: 13 maja 2019 r. Data zakończenia: 21 maja 2019 r.
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2011 r. Nr 185, poz. 1092).
Wpisano do ewidencji kontroli	2/2019
Okres objęty kontrolą	od 01 stycznia 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.
Zakres przedmiotowy kontroli	Badanie prawidłowości i terminowości realizacji zadań urzędu skarbowego w zakresie spraw o przestępstwa i wykroczenia skarbowe.

I. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Działania Urzędu kierowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Lęborku w badanym zakresie oceniono pozytywnie.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Pozytywnie ocenić należy działania NUS zrealizowane w okresie od 01 stycznia 2018 r. do dnia kontroli w zakresie: 1. nakładania kar grzywnien w drodze mandatu karnego, w szczególności w zakresie trafnej reakcji karnej za popełnione wykroczenia skarbowe, 2. niezwłocznego nadawania biegu sprawom, 3. merytorycznego wykonywania czynności i trafności podejmowania decyzji procesowych, szybkości prowadzenia dochodzeń, 4. należytej koncentracji materiału dowodowego w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych, 5. prawidłowości dokonywania przez Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych oceny przesłanek procesowych wykluczających dopuszczalność postępowania karnego skarbowego, 6. braku odnotowania w Wieloosobowym Stanowisku Spraw Karnych Skarbowych przedawnień czynów zabronionych z winy organu, 7. wprowadzania danych o grzywnach nałożonych w drodze mandatów karnych do systemu ESKS i POLTAX niezwłocznie w terminie do 7 dni, 8. wywiązywania się z obowiązku prowadzenia ewidencji spraw karnych skarbowych w systemie informatycznym ESKS. Ujawnione w toku kontroli uchybienia dotyczyły w głównej mierze prawidłowości dokonywanych wpisów w systemie informatycznym ESKS, który to stanowi główne źródło pozyskiwania informacji statystycznych, analitycznych w zakresie spraw karnych skarbowych. Ponadto z systemu ESKS wysyłane są informacje kryminalne o sprawie, osobach i podmiotach powiązanych z przestępstwami do systemu SBPMF-AKU (KCIK). Pozytywnej oceny pracy jednostki dokonano przez pryzmat uzupełnienia przez Urząd w toku kontroli w systemie ESKS wykazanych podczas czynności kontrolnych konkretnych uchybień.

II. Opis ustalonego stanu faktycznego

1.Badanie zasad realizacji obowiązku ujawniania i zawiadamiania finansowego organu postępowania przygotowawczego o wykroczeniach i przestępstwach skarbowych.	
Stan prawny	Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958 t.j.), Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 t.j.), Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 2015 r. w sprawie organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, jak również zakresu spraw zleconych tym organom (Dz. U. z 2018 r. poz. 522 j.t.).
Opis stanu faktycznego	Zgodnie z § 28 Regulaminu organizacyjnego Naczelnik Urzędu Skarbowego sprawuje ogólny nadzór nad zadaniami realizowanymi przez wszystkie komórki organizacyjne oraz sprawuje służbowe zwierzchnictwo i nadzór nad pracą wszystkich pracowników. Zastępca Naczelnika Urzędu sprawuje bezpośredni nadzór nad działalnością Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych (SKK). W wyniku badania zasad realizacji obowiązku ujawniania i zawiadamiania finansowego organu postępowania przygotowawczego o wykroczeniach i przestępstwach skarbowych stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Łęborku: • obowiązuje od dnia 21 maja 2018 r. Procedura postępowania w zakresie spraw karnych skarbowych P-03/04. W procedurze uregulowano zasady i terminy przekazywania zawiadomień do komórki karnej skarbowej (zwanej dalej SKK), procedury związane z odstępowaniem od wszczęcia postępowania karnego skarbowego poza komórką karną skarbową oraz zasady przekazywania zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego złożonych przez sprawców w trybie art. 16 kks (tzw. „czynne żale”). Do przestrzegania niniejszej procedury zobowiązani są pracownicy komórki organizacyjnej Urzędu, która zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu zajmuje się prowadzeniem spraw karnych skarbowych, a także pracownicy komórek organizacyjnych, do których obowiązków należy składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstw skarbowych lub wykroczeń skarbowych oraz zawiadomień o naruszeniu ustawy o rachunkowości, jak również odstępianie od kierowania zawiadomień.
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena częściowa	Przyjęte zasady realizacji obowiązku ujawniania i zawiadamiania finansowego organu postępowania przygotowawczego o wykroczenia i przestępstwa skarbowe należy ocenić pozytywnie.

2. Bieżące prowadzenie systemu informatycznego ESKS, ewidencji, rejestrów, prawidłowość wydanych upoważnień do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe.

Stan prawny	Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz.1958 t.j.), Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 t.j.), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe (Dz.U. z 2018 r. poz.1160 t.j.).
Opis stanu faktycznego	Badaniu poddano: • 15 akt zakończonych postępowań przygotowawczych wytypowanych na podstawie raportów analitycznych z systemu informatycznego ESKS: zestawienie SK-KAS przestępstwa i wykroczenia skarbowe (ZSK 1GAA, ZSK 1GAC, ZSK1GAB), 5 zawieszonych postępowań przygotowawczych (pod kątem prawidłowości, kompletności i rzetelności dokonywania wpisów w Systemie Informatycznym ESKS), • 15 nierozpatrzonych wniosków o ukaranie pod kątem uzupełnienia w module Rejestr materiałów własnych (RMW) przy wpisie obligatoryjnego pola „Towary, uszczuplenia podatkowe” oraz wprowadzenia „daty przedawnienia”, wytypowano 15 najstarszych wniosków pod względem daty wpływu do komórki, • 20 nałożonych mandatów karnych w okresie objętym kontrolą pod kątem terminu i prawidłowości rejestracji w module Ewidencja mandatów w sprawach o wykroczenia skarbowe (zwany dalej EMS) wytypowanych na podstawie skryptu „mandaty POLTAX”, oraz raportu analitycznego z systemu ESKS - ZSK5AAA, • 20 przypadków zatwierdzonych przez Naczelnika Urzędu przesłanek procesowych wyłączających możliwość wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego na podstawie min. art. 17 § 1 kpk, • 10 nałożonych mandatów karnych w okresie objętym kontrolą pod kątem obowiązku wprowadzenia do systemu POLTAX, wytypowano na podstawie raportu analitycznego ZSK5AAA 5 pierwszych i ostatnich 5 – w próbie co 10-ty. Ustalono, iż na dzień kontroli w kontrolowanej jednostce 22 osoby zostały upoważnione do nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe.
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie stwierdzono następujące uchybienia: • w sprawach RKS [...], RKS [...]– w module RKS w zakładce tok sprawy nie odnotowano obligatoryjnego wpisu tj. postanowienia o przedstawieniu zarzutów, postanowienia o zmianie postanowienia o przedstawieniu zarzutów, • w spawach: RKS [...]dokonano wpisu o wydaniu postanowienia

	o przedstawieniu zarzutów; RKS [...]o sporządzeniu protokołu przesłuchania podejrzanego w trakcie kontroli, • w jednym przypadku RKS [...]– nie dokonano dekretacji w systemie ESKS sprawy na osobę prowadzącą dochodzenie, • w sprawach RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...], RKS [...]– w polu osoba fizyczna dane – nie dokonano wszystkich obligatoryjnych wpisów – zgodnie z danymi z protokołu przesłuchania podejrzanego, braki dotyczyły „nr dokumentu”, „organ wydający”, • w sprawie RKS [...]brak wpisu kwoty uszczuplenia w zakładce „Towary, uszczuplenia podatkowe”, • w 1 przypadku tj. RKS [...]brak wpisu w zakładce „Tok sprawy” informacji o złożonym zażaleniu oraz rozstrzygnięcia sądu w przedmiotowym zakresie, • w sprawie RKS [...]dane podejrzanego były niezgodne z postanowieniem o przedstawieniu zarzutów oraz protokołem przesłuchania, • w jednym przypadku RKS [...]wprowadzono niepełną kwalifikację prawną popełnionych czynów zabronionych, • w module EMS w jednym przypadku EMS [...]wprowadzono niepoprawny wpis rodzaju sprawy mandat gotówkowy winien być mandat kredytowany. Pracownik komórki SKK dokonał w toku kontroli poprawnych zapisów, w których system informatyczny ESKS umożliwiał modyfikację w rejestrach RKS oraz EMS. 10 mandatów karnych wytypowanych do kontroli wprowadzono do aplikacji POLTAX niezwłocznie zgodnie z Procedurą postępowania w zakresie spraw karnych skarbowych P-03/04. Na dzień przeprowadzanej kontroli ustalono, iż materiały/zawiadomienia do rejestru RMW od dnia 01 stycznia 2018 r. wprowadzane są na bieżąco w systemie ESKS, na dzień 15 maja 2019 r. nie odnotowano w tym zakresie zaległości. W sprawach wytypowanych do kontroli tj. 15 wniosków o ukaranie ustalono, iż wprowadzone zostały wpisy w polu „Towary, uszczuplenia podatkowe”, nie odnotowano nieprawidłowości.
Ocena częściowa	Działalność US w zakresie bieżącego prowadzenie rejestrów, prawidłowości wydanych upoważnień do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe oraz terminowość dokonywania rejestracji należy ocenić pozytywnie. Powyższej oceny dokonano przez pryzmat złożoności wpisów w SI ESKS. Wykazane przypadki nie skutkowały negatywnie na ważność wpisu sprawy.

3. Nadawanie biegu sprawom oraz prawidłowość i długość prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe ze szczególnym uwzględnieniem terminów wszczęcia postępowania, przedawnień czynów zabronionych, szybkości prowadzonych dochodzeń oraz adekwatności stosowania środków represji do wagi popełnionego czynu zabronionego.

Stan prawny	Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958 t.j.), Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 t.j.), Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2018. poz. 1600 t.j.); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2011r. w sprawie nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe (Dz. U. 2018 r. poz. 1160 j.t.), Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 08 grudnia 2005 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania związanych ze zgłoszeniem wniosku o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe (Dz. U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2074); Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 2015 r. w sprawie organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, jak również zakresu spraw zleconych tym organom (Dz. U. z 2018 r. poz. 522 j.t.). Ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 t.j.).
Opis stanu faktycznego	Badaniu poddano: • 15 zakończonych postępowań przygotowawczych - w tym 5 zakończonych aktem oskarżenia oraz 5 spraw zakończonych w trybie dobrowolnego poddania się odpowiedzialności, 5 zakończonych nałożeniem mandatu karnego za wykroczenia skarbowe, pod względem przedawnienia czynów zabronionych oraz szybkości prowadzonych dochodzeń, próbę wytypowano na podstawie raportu z systemu informatycznego ESKS zestawienie SK-KAS przestępstwa i wykroczenia skarbowe (ZSK1GAA, ZSK1GAC, ZSK1GAB), • 15 nierozpatrzonych zawiadomień pod kątem daty przedawnienia czynu zabronionego – najstarsze zawiadomienie wpłynęło do komórki SKK dnia 21.09.2018 r.
Ustalenia	W zakresie kontroli nierozpatrzonych wniosków/zawiadomień karnych ustalono, iż najstarszy nierozpatrzony wniosek wpłynął do komórki SKK w dniu 21.09.2018 r. Przedawnienie karalności czynów zabronionych ujętych w kontrolowanych zawiadomieniach upłynie z dniem 31.12.2019 r. W tym miejscu należy wskazać, iż w każdym przypadku podjęto działania w postaci wystosowania do sprawców wykroczeń wezwań do osobistego stawienia celu zastosowania postępowania mandatowego. W jednym przypadku RMW [...] /2018 nie wpisano danych firmy. W pięciu przypadkach nie odnotowano daty przedawnienia karalności czynów. Liczba nierozpatrzonych wniosków na dzień 13.05.2019 r. tj. na dzień rozpoczęcia kontroli wynosiła: 38 wniosków. Zespół kontrolujący po weryfikacji akt spraw postępowań przygotowawczych zaleca każdorazowo umieszczać w protokołach przesłuchania podejrzanego numer PESEL. Zgodnie z art. 334 pkt 3 k.p.k. w zawiadomieniach o skierowaniu aktu oskarżenia do Sądu informacji o treści przepisu art. 343 k.p.k.

Ocena cząstkowa	Działalność US w zakresie nadawania biegu sprawom, prawidłowości oraz długości prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe ze szczególnym uwzględnieniem terminów wszczęcia postępowania, przestrzegania zasady szybkości postępowania, przedawnień czynów zabronionych należy ocenić pozytywnie.
------------------------	--

4. Prawidłowość nakładania kar grzywnien w drodze mandatów karnych.	
Stan prawny	Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958 t.j.), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe (Dz. U. 2018 r. poz. 1611 t.j.), Ustawa z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 t.j.).
Opis stanu faktycznego	W okresie od dnia 01 stycznia 2018 r. do dnia 13.05.2019 r. nałożono łącznie 619 mandatów karne kredytowane. Dane na podstawie raportu analitycznego z systemu informatycznego ESKS ZSK5AAA. Badaniu poddano mandaty ze skryptu „mandaty POLTAX”, pierwszych i ostatnich 5 – w próbie co 10-ty, oraz 10 mandatów wytypowanych na podstawie raportu analitycznego z systemu informatycznego ESKS ZSK5AAA.
Ustalenia	W powyższym zakresie w jednym przypadku na blankiecie mandatu serii AAK numer [...] opis czynu odnosił się do czynu z art. 84 § 1 k.k.s. natomiast wskazano dwie kwalifikacje prawne tj. art. 62 § 5 kks w zw. z art. 62 § 4 kks oraz art. 84 § 1 kks. W rejestrze EMS 34/2018 wskazano kwalifikację z art. 84 § 1 kks. Nadto na blankiecie ww. mandatu oraz mandatu serii AAK numer [...] (EMS [...] /2018) nie zaznaczono właściwego rodzaju mandatu kredytowany/gotówkowy.
Ocena cząstkowa	Działalność US w zakresie prawidłowości nakładania kar grzywnien w drodze mandatów karnych należy ocenić pozytywnie.

5. Prawidłowość i terminowość dokonywania oceny przesłanek procesowych wykluczających dopuszczalność postępowania karnego skarbowego ze szczególnym uwzględnieniem przedawnienia karalności czynów.	
Stan prawny	Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958 t.j.), Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 t.j.), Ustawę z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 z późn. zm.).
Opis stanu	Badaniu poddano:

faktycznego	• 20 przypadków zatwierdzonych przez Naczelnika Urzędu przesłanek procesowych wyłączających możliwość wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego na podstawie art. 17 § 1 k.p.k. (z wyłączeniem art. 17 § 1 pkt 4, 6 k.p.k.), • 10 zawiadomień złożonych w trybie art. 16 k.k.s., które wpłynęły do komórki SKK.
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena częściowa	Działalność US w zakresie prawidłowości i terminowości dokonywania oceny przesłanek procesowych wykluczających dopuszczalność postępowania karnego skarbowego z uwagi na szczególne uwzględnienie przedawnienia karalności czynów zabronionych jak i bezzwłoczności w podejmowaniu decyzji należy ocenić pozytywnie.

7. Kontrola zawieszonych postępowań przygotowawczych pod względem bieżącego monitoringu przedmiotowych spraw, w celu bezzwłocznego podjęcia postępowań w momencie ustania przyczyny zawieszenia.	
Stan prawny	Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz.1958 t.j.), Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 t.j.).
Opis stanu faktycznego	Na dzień kontroli w komórce karnej skarbowej stwierdzono 5 zawieszonych postępowań przygotowawczych (pod nadzorem DIAS). Kontrolą objęto wszystkie postępowania.
Ustalenia	Ustalono, na podstawie akt sprawy, iż monitorowane są podstawy zawieszenia postępowań przygotowawczych. W sprawie RKS [...]odnotowano fakt ustania przesłanki zawieszenia w dniu [...] r. - informacja umieszczona w aktach sprawy. Dochodzenie zostało podjęte w czasie przeprowadzanej kontroli tj. [...] r. Jednocześnie [...] r. podjęto sprawę RKS [...]celem połączenia przedmiotowych dochodzeń. W sprawie RKS [...]ustalono, iż ustała przesłanka do zawieszenia dochodzenia – informacja umieszczona w aktach sprawy z dnia [...] r. Przedmiotowe postępowanie zostało podjęte w czasie przeprowadzanej kontroli tj. [...] r.
Ocena częściowa	Działalność US w zakresie zawieszonych postępowań przygotowawczych pod względem bieżącego monitoringu przedmiotowych spraw, w celu bezzwłocznego podjęcia postępowań w momencie ustania przyczyny zawieszenia należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

III.Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne	Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z uwagi na ocenę pozytywną działania Urzędu w kontrolowanym zakresie odstępuje od formułowania zaleceń pokontrolnych. Stwierdzone uchybienia w głównej mierze dotyczyły prowadzenia systemu informatycznego ESKS i zostały poprawione w toku kontroli w przypadkach, w których system pozwalał na ich dalszą modyfikację oraz monitoringu zawieszonych postępowań karno- skarbowych pod kątem bezzwłocznego podjęcia postępowań w momencie ustania przyczyny zawieszenia. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
---	--

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Gdańsk, dnia.....

na oryginale podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej Pana Leszka Synaka

.....

podpis kierownika jednostki kontrolującej

Obszar oznaczony [...] identyfikuje zakres wyłączenia jawności, o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1429 j.t.).

We fragmentach oznaczonych [...] dokonano wyłączenia jawności w zakresie tajemnicy skarbowej na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1429 j.t.).

Wyłączenia jawności dokonała: Katarzyna Bryłowska – inspektor ds. ochrony danych osobowych i innych informacji prawnie chronionych.

